

ных с проблемами категориальной грамматики украинского языка. Раскрыто особенности междукатегориального взаимодействия единиц языковой системы, показано сущность категориальных значений, роль синтаксических категорий в реализации семантико-синтаксических и коммуникативных значений в структуре предложений. Теоретически обосновано сущность понятий *система* и *структура* синтаксических категорий, показано сложную взаимосвязь категориальных функций языка. Показано также комплексное влияние и иерархию трехуровневых категориальных функций в предложении и междукатегориальное взаимодействие.

Mirchenko Mykola. The Komplex System and Structure of Syntactic Sentence Categories. The article continues the series of publications of the author on the problems of categorical grammar of the Ukrainian language. Peculiarities of intercategory interaction between the units of language system are disclosed, the essence of categorical meanings is shown as well role of syntactic categories in the realization of semantico-syntactic, normative syntactic and particularly communicative meanings in the sentence structure. The notions of the system and structure of syntactic categories are theoretically grounded, complex interaction and overlapping on categorical functions of language are outlined. Complex character and hierarch of the three-level categorical functions in sentence are also shown.

Key words: systems and structure of categories, modeling of categorical functions, categorical meaning, formal-syntactic categorical meaning, semantico-syntactic function, actant feature, predicativeness, external part of the speech functions of grammemes, interpenetration of grammemes, pragmatic functions.

УДК 11.161.2'282.2'373.2:582.099(477.82)

Руслана Омельковець

НОМІНАЦІЇ КІМНАТНИХ РОСЛИН У ЗАХІДНОПОЛІСЬКИХ ГОВІРКАХ (МАТЕРІАЛИ ДЛЯ СЛОВНИКА УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ НОМЕНКЛАТУРИ РОСЛИН)

У статті на підставі самостійно зібраних за розробленою програмою матеріалів представлений чималий набір номенів, які репрезентують кімнатні рослини в західнополіських говірках, визначено специфіку номінації цієї лексикотематичної групи. Назви квітково-декоративних рослин у західнополіських говірках утворюють багату в репертуарному плані тематичну групу лексики (ТГЛ), ступінь репрезентації й номенативна варіативність десигнатів якої різні. Лексична варіативність цієї ТГЛ наскрізь пронизана синонімічними відносинами, крім цього спостерігається використання тих самих назв для номінації кількох десигнатів. Більшість найменувань кімнатних рослин – монолексеми.

Аналітичні найменування представлені переважно за типом атрибутивного словосполучення.

Ключові слова: лексема, номінація, засоби номінації, назви кімнатних рослин, західнополіські говірки.

Обґрунтування наукової проблеми та її значення. Початок систематизації українських ботанічних назв зроблено ще у ХІХ ст. У багатьох регіонах України дослідники вели роботу в цьому напрямі: М. Новицький [8] збирає та ідентифікує галицькі народні назви рослин, Ф. Августинович фіксує цікаву інформацію про лікарську флору Полтавської губернії [1], І. Верхратський працює також переважно на Галичині [4], В. Шухевич [14] – на Гуцульщині, М. Анненков – на сході України [2], О. Яната – на півдні [15]. В. Волян досліджує мікологічні номени Закарпаття та Галичини [5]. Активну роботу в цьому плані проводять над лексикографічними працями. Укладено кілька спеціальних словників: О. Роговича [10], І. Верхратського [4] та М. Мельника [7]. Найповнішим дореволюційним виданням українських назв рослин стає словник О. Роговича. У «Ботаническом словаре» М. Анненкова народні назви рослин зафіксовано з різних частин України; у Словнику за редакцією Б. Грінченка вміщено майже 70 тисяч слів, серед яких 1810 народних назв рослин, що іменують 730 видів; у ботанічному словнику М. Мельника «Українська номенклатура висших рослин» наведено українські відповідники до більш як 2300 латинських видових назв рослин; ця праця була використана і під час підготовки «Словника ботанічної номенклатури» 1928 р. [12].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Відомо й низку нових лексикографічних праць, у яких фіксовано цю лексику: «Словарь полезных растений на двадцати европейских языках» [11], словник-довідник народних назв «Корисні та рідкісні рослини України» Г. К. Смика [13], «Материалы для полесского ботанического словаря» Д. А. Бейліної [31]; «Раслінны свет (тэматычны слоўнык)» [9], «Словник українських наукових і народних назв судинних рослин» Ю. Кобіва [6].

Дослідження останніх років, пов'язаних із найменуванням рослин, може й повинно бути значно розширене, а окремі з них можуть знайти своє розв'язання на підставі аналізу нового фактичного матеріалу. Оскільки в західнополіських говірках окремі підгрупи цього шару лексики ще не достатньо досліджено, то фіксація та систематизація таких номенів залишаються актуальними.

Тому метою розвідки є представлення зафіксованих за спеціально укладеною програмою найменувань, які репрезентують кімнатні рослини в говірках Західного Полісся.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. Запис назв кімнатних рослин, здійснений у 38 західнополіських говірках за спеціально розробленим питальником, який містить кольорові зображення 47 рослин, дозволив зафіксувати 227 номінативних одиниць. Така їх кількість переконує в тому, що ці назви утворюють розгалужену щодо репертуару тематичну групу лексики. Десигнати відрізняються тим, що можуть бути репрезентовані від 1 (*азáл'ї́а* ‘азалія (*Azalea*)’, *ба́бин'і пл'іткі́* ‘традесканція білокріткова (*Tradescantia albiflora*)’, *барв'інок* ‘катарантис рожевий (*Catharanthus roseus* G. Don)’, *бе^uре^uсклѐт* ‘бересклет (*Euonymus*)’, *де^uре^uво л'убо́в'і* ‘айхрізон (*Aichryson*)’, *де^uре^uво-парасо́л'ка* ‘шеффлера (*Schefflera*)’, *диф:енба́х'ї́а* ‘диффенбахія чарівна (*Dieffenbachia amoena*)’, *ка́ктус* ‘кактус (*Cactaceae*)’, *золоті́й ї́жачо́к* ‘пародія золотоколючкова (*Parodia chrysocanthion*)’, *кродо́н* ‘кодіеум строкатий (*Codiaeum variegatum*)’, *крані́вка* ‘колеус блюма (*Coleus blumei*)’, *мирт* ‘мирт звичайний (*Myrtus communis*)’, *оле^uа́ндр* ‘олеандр звичайний (*Nerium oleander*)’, *орх'іде́я* ‘орхідея (*Orchis* L.)’, *па́порот* ‘нефролепіс (*Nephrolepis*)’, *ро́зова л'ї́л'ї́а* ‘крін мурі (*Crinum moorei*)’, *па́л'ма* ‘хамедорея витончена (*Chamaedorea elegans* Mart)’, *пл'а́шкове де^uре^uво* ‘пахіра водяна (*Pachira aquatica*)’, *хаво́рт'ї́а* ‘хавортія (*Haworthia*)’, *ї́ука* ‘юка алоелиста (*Yucca aloifolia*)’ до 6 (*баранчик'ї^u*, *жовт'ані́ц'а*, *кл'у́чик'ї^u*, *м'ід'ані́ц'а*, *пе́рве^uнец*, *приму́ла* ‘примула (*Primula veris* L.)’ номінативних одиниць. У межах дослідження виявлено поліфункціональність одних номенів і монофункціональність інших. Одна рослина може мати декілька назв, а різні рослини можуть іменуватися однаково, наприклад: ‘бальзамін султанський (*Impatiens sultani*)’ має такі народні назви: *ва́н'ка мо́крый*, *во́гник*, *недо́торка*; ‘пуансетія прекрасна (*Euphorbia pulcherrima*)’ та ‘шлюмбергера (*Schlumbergera*)’ – *р'їздв'а́н:ик*, ‘каллізія запашна (*Callisia fragrans*)’ та ‘каланхое (*Kalanchoe*)’ – *дома́шн'ї́ жин'ше́н*. В окремих випадках номени є полісемічними – називають кілька десигнатів у межах однієї говірки. Поліномінація – позначення одного десигната в тій самій говірці кількома номенами – так само не належить до типових явищ. Щодо номінативних засобів, то виразною є тенденція моносемічності назв у межах говірки.

Список скорочень назв населених пунктів

- БВ. – с. Більська Воля Володимирецького району Рівненської області
 Бл. – с. Березолуки Рожищенського району Волинської області
 Бм. – с. Боремель Демидівського району Рівненської області
 Бр. – с. Береги Млинівського району Рівненської області
 Бс. – с. Берестечко Демидівського району Рівненської області
 Вл. – смт Володимирець Володимирецького району Рівненської області
 Вм. – Володимирівка Водимир-Волинського району Волинської області
 Гд. – с. Городині Рожищенського району Волинської області
 Гл. – с. Головне Любомльського району Волинської області
 Гш. – с. Голишів Рівненського району Рівненської області
 Др. – с. Доросині Рожищенського району Волинської області
 Зл. – с. Залаззя Любешівського району Волинської області
 Івн. – с. Іванівка Рожищенського району Волинської області
 Івч. – с. Іванчиці Рожищенського району Волинської області
 Кв. – с. Копачівка Рожищенського району Волинської області
 Кж. – с. Кияж Рожищенського району Волинської області
 Кл. – смт Колки Маневицького району Волинської області
 Кп. – с. Копитків Здолбунівського району Рівненської області
 Кр. – с. Кричильськ Сарненського району Рівненської області
 Кт. – с. Кортеліси Ратнівського району Волинської області
 Кч. – с. Качин Камінь-Каширського району Волинської області
 Лб. – м. Любомль Любомльського району Волинської області
 Лц. – с. Прилуцьке Луцького району Волинської області
 Мк. – с. Маковичі Турійського району Волинської області
 Мл. – с. Мильськ Рожищенського району Волинської області
 Мр. – с. Мерва Горохівського району Волинської області
 Нв. – м. Нововолинськ Іваничівського району Волинської області
 Пг. – с. Пугачівка Млинівського району Рівненської області
 Пд. – с. Підгірне Рожищенського району Волинської області
 Рв. – м. Рівне Рівненської області
 Рд. – с. Рідків Радивилівського району Рівненської області
 Рж. – м. Рожище Рожищенського району Волинської області
 Рм. – с. Романів Рожищенського району Волинської області
 Рт. – смт Ратне Ратнівського району Волинської області
 Ск. – с. Сокіл Рожищенського району Волинської області
 Тп. – с. Топільне Рожищенського району Волинської області
 Тс. – с. Тростянка Рожищенського району Волинської області
 Улн. – с. Уляники Рожищенського району Волинської області
 Цр. – с. Цир Любешівського району Волинської області

Словник

agáva ‘агава американська (*Agava Americana*)’ Бл., Гд., Др., Івн., Івч., Мл., Пд., Рм., Тп., Тс., Улн., Рв.

- ад'іантум* 'адіантум (*Adiantum L.*)' Кч.
азал'їя 'азалія (*Azalea*)' Бл., Гд., Др., Івн., Івч., Кв., Мл., Пд., Рм., Тп., Улн.
ало́йе 'алоє (*Aloe*)' Бр., Гл., Рт.
амазо́н'с'ка л'їл'їя 'еухаріс (*Euharis*)' Бл., Гд., Др., Івн., Івч., Кв., Мл., Пд., Рм., Тп., Тс., Улн., Кп.
амара́л'їс 'гіппеаструм (*Hippeastrum*)' Бл., Гд., Др., Івн., Івч., Кв., Мл., Пд., Рм., Тп., Тс.
ан'у́тин'ї о́чк'ї 'фіалка (*Viola L.*)' Бл., Гд., Пд.
ан'у́тк'їни гла́ск'ї 'фіалка (*Viola L.*)' Кл.
ба́бин'ї пл'їтк'ї" 'традесканція білокріткова (*Tradescantia albiflora*)' Бл., Гд., Др., Івн., Івч., Кв., Мл., Пд., Рм., Тп., Тс., Улн., Мр., Бм.
бага́те де́рево 'товстянка (*Crassulaceae*)' Цр.
бал'зам'їн 'бальзамін султаноподібний (*Impatiens sultani*)' Бл., Гд., Др., Івн., Івч., Кв., Мл., Пд., Рм., Тп., Тс., Улн.; 'мирт звичайний (*Myrtus communis*)' Кп.
барáнчик'ї" 'примула (*Primula veris L.*)' Гд., Пд.
барв'їнок 'катарантис рожевий (*Catharanthus roseus G. Don*)' Бл., Гд., Др., Івн., Івч., Кв., Мл., Пд., Рм., Тп., Тс., Улн.
б'їла ка́ла 'спатіфіллум (*Spathiphyllum*)' Вм.
бобові́к 'спатіфіллум (*Spathiphyllum*)' Цр.
бату́жник 'хлорофітум чубатий (*Chlorophytum comosum*)' Пг.
бе"го́н'їя 'бегонія королівська (*Begonia rex*)' Бл., Гд., Др., Івн., Івч., Кв., Мл., Пд., Рм., Тп., Тс., Улн.
берéска 'фабрітіс (*Protoclea L.*)' Гш.
бе"ре"скле́т 'бересклет (*Euonymus*)' Бл., Гд., Др., Івн., Івч., Кв., Мл., Пд., Рм., Тп., Тс., Улн.
бер'їска 'цисус антарктичний (*Cissus antarctica*)' Рж., 'плющ звичайний (*Hedera helix*)' БВ., Мр.
б'їлокрі́л'ник 'калла (*Calla*)' Вл., Ск.
болот'áнка 'гібіскус китайський (*Hibiscus rosa-sinensis*)' Нв.
бра́тик'ї" 'фіалка (*Viola L.*)' Бл., Гд., Пд., Рм., Тс.
брі́ски шампа́н'с'кого 'хлорофітум чубатий (*Chlorophytum comosum*)' Бм.
буд'áк 'алоє (*Aloe*)' Рд., Пг., Кп., Лц.
вазо́н шча́с'т'а 'молочай трикутний (*Euphorbia trigona*)' Ск.
ван'ка мо́крый 'бальзамін султаноподібний (*Impatiens sultani*)' Пд., Рм., Ск.
варва́рин ц'в'їт 'шлюмбергера (*Schlumbergera*)' Гд., Пд.
вдові́н'ї сл'о́зи 'хоя м'ясиста (*Hooya carnosa*)' Гд., Івн., Рм., Тп., Тс.
венéрина ту́фел'ка 'пафіопеділум (*Raphiopedilum*)' Кч.
венéрин во́лос 'адіантум (*Adiantum L.*)' Бм., Гш.
венéрине во́лос':а 'адіантум (*Adiantum L.*)' Гл., Кп., Зл., Мр.
венéрин череви́к 'пафіопеділум (*Raphiopedilum*)' БВ.
венéрин череви́чок 'пафіопеділум (*Raphiopedilum*)' Ск.
венéрин чо́бот 'пафіопеділум (*Raphiopedilum*)' БВ.
вес'н'áник 'цикламен перський (*Cyclamen persicum*)' Пг.
віуно́к 'плющ звичайний (*Hedera helix*)' БВ.

- вогн'аній йазік 'монстера делікатесна (*Monstera deliciosa*)' Бм.
 вогник 'бальзамін султаноподібний (*Impatiens sultani*)' Бл., Гд., Івн., Івч.,
 Пд., Рм., Тп., Тс., Улн., Ск., Бм.
 вод'анка 'бальзамін султаноподібний (*Impatiens sultani*)' Бм.
 вóсковий пл'ушч 'хоя м'ясиста (*Hooya carnososa*)' Бл., Гд., Др., Івн., Івч., Кв.,
 Мл., Пд., Рм., Тп., Тс., Улн., Кч.
 вўжачий йазік 'сансев'єра трисмугаста (*Sansevieria trifasciata*)' Бс.
 вўхо Наполеона 'бегонія королівська (*Begonia rex*)' Бм.
 гад'уча цибул'ка 'мускарія (*Muscaria*)' Бм.
 геран' 'пеларгонія шершава (*Pelargonium scabrum*)' Рж., Ск., Бм., Кл.
 гонєц' 'очиток (*Sedum*)' Гд., Рм.
 грошовé дэре"во 'товстянка (*Crassulaceae*)' Бл., Гд., Др., Івн., Івч., Кв., Мл.,
 Пд., Рм., Тп., Тс., Улн., Кч., Кж., Рт., Кп., Бс., Ск., Кл.
 грошо'вік 'товстянка (*Crassulaceae*)' Пг., БВ.
 гўмове дэре"во 'фікус (*Ficcus*)' Бл., Гд., Др., Івн., Івч., Кв., Мл., Пд., Рм.,
 Тп., Тс., Улн., Мр., Бм.
 декабрїст 'шлюмбергера (*Schlumbergera*)' Бл., Гд., Др., Кв., Мл., Пд., Рм., Тп.
 дэре"во дру'жби 'товстянка (*Crassulaceae*)' Кж.
 дэре"во жит':а 'товстянка (*Crassulaceae*)' Кж., Кп., Кл.
 дэре"во кохан':а 'товстянка (*Crassulaceae*)' Вл.
 дэре"во л'убов'ї 'ахрізон (*Aichryson*)' Бл., Гд., Др., Івн., Івч., Кв., Мл., Пд.,
 Рм., Тп.
 дэре"во-парасол'ка 'шеффлера (*Schefflera*)' Бл., Гд., Др., Івн., Івч., Кв., Мл.,
 Пд., Рм., Тп., Тс., Улн.
 дэре"во тал'їсмán 'рео строкате (*Rhoeo discolor*)' Рж.
 дэре"во шчáс'т'а 'товстянка (*Crassulaceae*)' Вл., Бс.; 'брахіхітон (*Brachy-
 chiton*)' Бм.
 д'івоче волóс':а 'адіантум (*Adiantum L.*)' Бл., Гд., Др., Івн., Івч., Мл., Пд.,
 Рм., Тп., Улн., Бл.Др., Бл.Івн.
 дзв'іночки 'фуксія (*Fuchsia hybrid Woss*)' Бр., Бм.
 дзвóн'їк'ї 'фуксія (*Fuchsia hybrid Woss*)' Кр.
 дзвонóчк'ї 'фуксія (*Fuchsia hybrid Woss*)' Пг., Нв.
 дікий виногрáд 'плющ звичайний (*Hedera helix*)' Бл., Гд., Др., Івн., Івч.,
 Кв., Мл., Пд., Рм., Тп., Тс., Улн.
 дїф:енбáх'їя 'диффенбахія чарівна (*Diffenbachia amoena*)' Бл., Гд., Др.,
 Івн., Івч., Кв., Мл., Пд., Рм., Тп., Тс., Улн.
 доларнік 'товстянка (*Crassulaceae*)' БВ.,
 домáшн'а л'їл'їїя 'гіппеаструм (*Hippeastrum*)' Вл.
 домáшн'а рóза 'гібіскус китайський (*Hibiscus rosa-sinensis*)' Рт.
 домáшн'їй жин'шén' 'каллізія запашна (*Callisia fragrans*)' Бл., Гд., Др.,
 Івн., Івч., Кв., Мл., Пд., Рм., Тп., Тс., Улн.
 дóшчик 'аспарагус перистий (*Asparagus plumosus*)' Кч.
 др'áква 'цикламен перський (*Cyclamen persicum*)' Бл., Гд., Др., Івн., Івч.,
 Кв., Мл., Пд., Рм., Тп., Тс., Улн., Кч.

- драко́нова кров ‘драцена (*Dracaena*)’ Бм.
 драко́нове дере́во ‘драцена (*Dracaena*)’ Гд., Івн., Рм., Тп., Тс.
 драце́на ‘драцена (*Dracaena*)’ Бл., Гд., Др., Івн., Івч., Кв., Мл., Пд., Рм., Тп., Тс., Улн., Рв.
 дру́жн’а с’іме́йка ‘аспідістра (*Aspidistra*)’ Кч.
 дубо́вік ‘філодендрон (*Philodendron*)’ Бм.
 дубо́к ‘абутілон гібридний (*Abutilon hybridum*)’ Бл., Гд., Пд., Рм.; ‘кодіеум строкатий (*Codiaeum variegatum*)’ Вл.; ‘кротон (*Campanula*)’ Лц.
 ду́дочник ‘монстера делікатесна (*Monstera deliciosa*)’ Бм.
 жен’іх і н’ев’єста ‘кампанула (*Croton*)’ Мр.
 живе́ волос’а ‘каллізія запашна (*Callisia fragrans*)’ Бл., Гд., Івн., Івч., Пд., Рм., Тс., Улн.
 ж’іно́че волос’а ‘адіантум (*Adiantum L.*)’ Гд., Рм.
 ж’іно́че шча́с’т’а ‘спатіфіллум (*Spathiphyllum*)’ Мр.
 ж’іно́ч’і пл’іткі́ ‘традесканція білокріткова (*Tradescantia albiflora*)’ Кп.
 жо́вт’ані́ц’а ‘примула (*Primula veris L.*)’ Гд.
 жу́равел’ ‘пеларгонія зональна (*Pelargonium hortorum*)’ Гд., Рм.
 за́йача капу́ста ‘оксаліс (*Oxalis*)’ Бл., Гд., Пд., Кп.
 за́йачий холодо́к ‘адіантум (*Adiantum L.*)’ Вл.
 за́йачий шча́вел’ ‘оксаліс (*Oxalis*)’ Гш.
 зво́ники ‘фуксія (*Fuchsia hybrid Woss*)’ БВ.
 зеле́на л’і́л’і́я ‘хлорофітум чубатий (*Chlorophytum comosum*)’ Мр., Бм.
 з’ігока́ктус ‘шлюмбергера (*Schlumbergera*)’ Гш.
 зм’і́йна шк’і́ра ‘сансев’єра трисмугаста (*Sansevieria trifasciata*)’ Рв.
 зм’і́йний йза́йк ‘сансев’єра трисмугаста (*Sansevieria trifasciata*)’ БВ.
 зозу́лине о́ко ‘агава (*Agave*)’ Вл.
 зозу́лінец’ ‘агава (*Agave*)’ Вл.
 золо́те дере́во ‘аукуба (*Aucuba japonica*)’ Бс.
 золо́тий вус ‘каллізія запашна (*Callisia fragrans*)’ Бл., Гд., Др., Івн., Івч., Кв., Мл., Пд., Рм., Тп., Тс., Улн.
 золо́тий йі́жачо́к ‘пародія золотоколючкова (*Parodia chrysocanthion*)’ Гд., Др., Кв.
 Іва́н і і Ма́р’я ‘бегонія королівська (*Begonia rex*)’ Рв.
 іва́нушка ‘фікус (*Ficus*)’ Кт.
 йо́лочка ‘аспарагус перистий (*Asparagus plumosus*)’ Вл., Цр.
 йу́ка ‘юка алоелиста (*Yucca aloifolia*)’ Бл., Гд., Др., Івн., Івч., Кв., Мл., Пд., Рм., Тп., Тс., Улн.
 кавале́р’їс’ка к’в’і́тка ‘гіппеаструм (*Hippeastrum*)’ Гд.
 ка́ктус ‘кактус (*Cactaceae*)’ Бл., Гд., Др., Івн., Івч., Кв., Мл., Пд., Рм., Тп., Тс., Улн., Бс, Рд., Кр.; ‘молочай трикутний (*Euphorbia trigona*)’ Рт.; ‘пародія золотоколючкова (*Parodia chrysocanthion*)’ Бр.
 ка́ла ‘спатіфіллум (*Spathiphyllum*)’ Ск., Лб., Бм., Бс.; ‘зантедехія (*Zantedeschia*)’ Гш.
 каланхо́й ‘каланхоє (*Kalanchoe*)’ Бм.
 каланхо́йа ‘каланхоє (*Kalanchoe*)’ Рт.

- каланхóйе ‘каланхое (*Kalanchoe*)’ Бл., Гд., Др., Івн., Івч., Кв., Мл., Пд., Рм., Тп., Тс., Улн., Пг., БВ.
- калáчик ‘пеларгонія зональна (*Pelargonium hortorum*)’ Кп.
- калáчики ‘герань гімалайська (*Geranium himalayense L.*)’ Рд., Лб.; ‘пеларгонія зональна (*Pelargonium hortorum*)’ Бс., Мр., Бм., Кл., Гш.
- калáчик’і ‘пеларгонія зональна (*Pelargonium hortorum*)’ Бл., Гд., Др., Івн., Івч., Кв., Мл., Пд., Рм., Тп., Тс., Улн., Пг., Кр.
- канáтник ‘абутілон гібридний (*Abutilon hybridum*)’ Бл., Гд., Др., Івн., Івч., Пд., Рм., Тп., Тс.
- капел’ушики ‘ломикамінь плетеносний (*Saxifraga sarmentosa*)’ Вл.
- к’в’іти кохáн’а ‘гібіскус китайський (*Hibiscus rosa-sinensis*)’ Бм.
- к’в’ітка л’убóв’і ‘гібіскус китайський (*Hibiscus rosa-sinensis*)’ Лц.
- кислі́ц’а ‘оксаліс (*Oxalis*)’ Бл., Гд., Др., Івн., Івч., Кв., Мл., Пд., Рм., Тп., Тс., Улн., Кч., Рт., Кт., Вл., Рж.
- кислі́чка ‘оксаліс (*Oxalis*)’ Гш.
- кита́йс’ка рóза ‘гібіскус китайський (*Hibiscus rosa-sinensis*)’ Гл., Вл., Мр.
- кита́йс’ка тро́йáнда ‘гібіскус китайський (*Hibiscus rosa-sinensis*)’ Бл., Гд., Др., Івн., Івч., Кв., Мл., Пд., Рм., Тп., Тс., Улн., Кч.
- к’імнáтна вішн’а ‘пасльон (*Solanum*)’ Бс.
- к’імнáтний жин’шén’ ‘каланхое (*Kalanchoe*)’ Гд.
- к’імнáтний клен ‘абутілон гібридний (*Abutilon hybridum*)’ Бл., Гд., Др., Івн., Івч., Кв., Мл., Пд., Рм., Тп., Тс., Улн., Кт., Нв.
- к’імнáтний на́рціс ‘еухаріс (*Euharis*)’ Бл., Гд., Др., Івн., Івч., Кв., Мл., Пд., Рм., Тп., Тс., Улн.
- к’ін’с’кий хв’іст ‘ноліна відігнута (*Nolina kecurvata*)’ Бл., Гд., Др., Івн., Мл., Пд., Рм., Тп., Тс., Кж., Вл.
- к’іта́йс’ка рóза ‘розан китайський (*Hibiscus rosasinensis Linn*)’ Бр., Рд.; ‘гібіскус китайський (*Hibiscus rosa-sinensis*)’ Рж.,
- кленóк ‘клен кімнатний (*Abutilon tournt*)’ Бс.
- кл’у́чик’і” ‘примула (*Primula veris L.*)’ Гд., Рм., Тс.
- кол’óрова кропівка ‘оксаліс (*Oxalis*)’ Вм.
- кол’у́к ‘алоє (*Aloe*)’ Кр., Бс.
- кол’у́чка ‘алоє (*Aloe*)’ Зл.
- кон’уші́на шчáс’т’а ‘оксаліс (*Oxalis*)’ Бм.
- корóбочка ‘фізаліс (*Physalis alkekengi L.*)’ Гл., Нв.
- кrapівка ‘колеус блюма (*Coleus blumei*)’ Бл., Гд., Др., Івн., Івч., Кв., Мл., Пд., Рм., Тп., Тс., Улн., Бр., Рд., Гл., БВ., Бс., Ск., Мр.
- крокодíl’ачий хв’іст ‘гусманія (*Guzmania*)’ Мр.
- кpо́півка кол’орóва ‘колеус блюма (*Coleus blumei*)’ Кч., Вл., Кп., Зл., Кл.
- кpотóн ‘кодіеум строкатий (*Codiaeum variegatum*)’ Бл., Гд., Др., Івн., Івч., Кв., Мл., Пд., Рм., Тп., Тс., Улн.
- кpу́тон ‘кротон (*Sampanula*)’ Ск.
- кукуру́зка ‘каллізія запашна (*Callisia fragrans*)’ Бл., Гд., Івн., Івч., Пд., Рм., Тс., Улн.
- листоде́ре”во ‘монстера делікатесна (*Monstera deliciosa*)’ Гд., Івн., Рм., Тп., Тс.

- л'іана 'монстера делікатесна (*Monstera deliciosa*)' Лц.
 л'іту́чий гол:áндец 'хлорофітум чубатий (*Chlorophytum comosum*)' Гд.
 л'іхтáрики 'фізаліс (*Physalis alkekengi* L.)' Рж.
 ломикáм'ін 'ломикамінь плетеносний (*Saxifraga sarmentosa*)' Бл., Гд., Др.,
 Івн., Івч., Кв., Мл., Пд., Рм., Тп., Тс., Улн., Кж.; 'традесканція білоквіткова
 (*Tradescantia albiflora*)' Нв.
 мáвпйаче дéрево 'товстянка (*Crassulaceae*)' Гл., Ск.
 меченóсец 'сансев'єра трисмугаста (*Sansevieria trifasciata*)' Вм.
 митéли'ки 'оксаліс (*Oxalis*)' Гд., Пд., Вл., Бм.
 метéл'ік'і 'квасениця звичайна (*Oxalis acetosella* L.)' Кр.
 мирт 'мирт звичайний (*Myrtus communis*)' Бл., Гд., Др., Івн., Івч., Кв., Мл.,
 Пд., Рм., Тп., Тс., Улн.
 мíшачий хвóстик 'сансев'єра трисмугаста (*Sansevieria trifasciata*)' Вл.
 мíшач'і хвóстики 'Мускарія (*Muscaria*)' Вм.
 м'ід'ані́ц'а 'примула (*Primula veris* L.)' Гд., Пд.
 мо́крий Ва́н'ка 'бальзамін султаноподібний (*Impatiens sultani*)' Бм.
 мо́лоден' 'очиток (*Sedum*)' Гд., Пд.
 молоді́л'ник 'очиток (*Sedum*)' Гд., Др., Кв., Мл., Пд., Рм., Тп.
 молочáй 'пуансетія прекрасна (*Euphorbia pulcherrima*)' Бл., Гд., Др., Івн.,
 Івч., Кв., Мл., Пд., Рм., Тп., Тс., Улн., Кт.; 'молочай трикутний (*Euphorbia
 trigona*)' Бс.
 монстéра 'монстера делікатесна (*Monstera deliciosa*)' Бл., Гд., Др., Івн.,
 Івч., Кв., Мл., Пд., Рм., Тп., Тс., Улн.
 мугі́л'ник 'катарантис рожевий (*Catharanthus roseus* G. Don)' Бл., Гд., Др.,
 Івн., Івч., Кв., Мл., Пд., Рм., Тп., Тс., Улн., Рж.
 мужегóн 'плющ звичайний (*Hedera helix*)' Гд., Івч., Пд., Рм., Бв.
 мужен'ók 'плющ звичайний (*Hedera helix*)' Бм.
 недотóрка 'бальзамін султаноподібний (*Impatiens sultani*)' Бл., Гд., Др.,
 Івн., Івч., Кв., Мл., Пд., Рм., Тп., Тс., Улн.
 н'ев'éста 'оксаліс (*Oxalis*)' Бв.
 н'ев'éстина фатá 'хлорофітум чубатий (*Chlorophytum comosum*)' Кт.
 оле"áндр 'олеандр звичайний (*Nerium oleander*)' Бл., Гд., Др., Івн., Івч., Кв.,
 Мл., Пд., Рм., Тп., Тс., Улн.
 олен'ачий р'іг 'платицеріум (*Platycerium*)' Гл.
 олен'ач'і рóги 'платицеріум (*Platycerium*)' Бс.
 орх'ідéя 'орхідея (*Orchis* L.)' Бл., Гд., Др., Івн., Івч., Кв., Мл., Пд., Рм., Тп.,
 Тс., Улн.
 ос'ін'е дéрево 'кротон (*Sampanula*)' Вм.
 осóт-трава́ 'хлорофітум чубатий (*Chlorophytum comosum*)' Бв.
 паві́не óко 'маранта (*Maranta*)' Вм.
 павучóк 'ломикамінь плетеносний (*Saxifraga sarmentosa*)' Бл., Гд., Івн.,
 Івч., Пд., Рм., Тп., Тс., Улн.; 'хлорофітум чубатий (*Chlorophytum comosum*)' Бм.

- пáл'ма* 'хамедорея витончена (*Chamaedorea elegans* Mart)' Бл., Гд., Др., Івн., Івч., Кв., Мл., Пд., Рм., Тп., Тс., Улн., Рт.; 'драцена (*Dracaena*)' Кп.; 'пальма фінікова (*Phoenix dactylifera* L.)' Бр.; 'ноліна відігнута (*Nolina kecurvata*)' Мр.
- пáл'мочка* 'циперус (*Cyperus*)' Бс.
- пан'áнка* 'азалія (*Rhododendron* L.)' Цр.
- пáпорот* 'нефролепіс (*Nephrolepis*)' Бл., Гд., Др., Івн., Івч., Кв., Мл., Пд., Рм., Тп., Тс., Улн., Бс., Рд., Кч., Рж., Вл., Кт.; 'адіантум (*Adiantum* L.)' Бс.
- пáпорот* 'к'імнáтна 'нефролепіс (*Nephrolepis*)' Гл.
- парасóл'ки* 'оксаліс (*Oxalis*)' Вл.
- паращóт* 'фізаліс (*Physalis alkekengi* L.)' Нв.
- пéрвe"нец'* 'примула (*Primula veris* L.)' Бл., Гд., Др., Івн., Івч., Кв., Мл., Пд., Рм., Тп., Тс.
- первоц'в'ít* 'примула (*Primula veris* L.)' Гш., Кл.
- петру́шка* 'адіантум (*Adiantum* L.)' Вл.
- п'івн'ач'і грéбен'і* 'очиток (*Sedum*)' Вм.
- п'івники* 'цикламен перський (*Cyclamen persicum*)' Мр.
- плáкса* 'монстера делікатесна (*Monstera deliciosa*)' Бл., Гд., Др., Івн., Івч., Кв., Мл., Пд., Рм., Тп., Тс.
- плакúн* 'калла (*Calla*)' Кр.
- пл'áшкове дéре"во* 'пахіра водяна (*Pachira aquatica*)' Бл., Гд., Др., Івн., Івч., Кв., Мл., Пд., Рм., Тп., Тс., Улн.
- плетухá* 'камписис великоквітковий (*Campsis grandiflora*)' Гш.
- плетúчка* 'плющ звичайний (*Hedera helix*)' Вл.
- плет'ушóк* 'камписис великоквітковий (*Campsis grandiflora*)' Гш.; 'фабрітіс (*Ipomoea* L.)' Гш.
- пл'ушч* 'плющ звичайний (*Hedera helix*)' Бл., Гд., Др., Івн., Івч., Кв., Мл., Пд., Рм., Тп., Тс., Улн., Пг.; 'традесканція білоквіткова (*Tradescantia albiflora*)' Лц.
- погóдник* 'калла (*Calla*)' Гл.
- примúла* 'примула (*Primula veris* L.)' Бл., Гд., Др., Івн., Івч., Кв., Мл., Пд., Рм., Тп., Тс., Улн., Пг.
- примúлка* 'примула (*Primula veris* L.)' Бр., Гш.
- р'áпчик* 'колеус блюма (*Coleus blumei*)' Бм.
- р'ібйачий хв'іст* 'каріота м'яка (*Caryota mitis*)' Ск., Гл.
- р'ізв'áна з'ірка* 'зигокактус гібридний (*Zygocactus truncates*)' Ск.; 'пуансетія прекрасна (*Euphorbia pulcherrima*)' Кп., Бс., Бм.
- р'ізв'áн:ик* 'пуансетія прекрасна (*Euphorbia pulcherrima*)' Гд., Др., Івн., Кв., Мл., Рм., Тп., Тс., Улн., Ск.; 'шлюмбергера (*Schlumbergera*)' Бл., Гд., Др., Івн., Івч., Кв., Мл., Пд., Рм., Тп., Тс., Улн., Вл.; 'зигокактус гібридний (*Zygocactus truncates*)' Бр, Рд., Лц., Мр., Вм.
- рожд'éствен'ік* 'зигокактус гібридний (*Zygocactus truncates*)' Кр.
- рожд'éств'ен':ік* 'шлюмбергера (*Schlumbergera*)' Рж.
- ро́за* 'троянда (*Rosa* L.)' Бл., Гд., Івн., Івч., Пд., Рм., Тп., Улн.; 'гібіскус китайський (*Hibiscus rosa-sinensis*)' Кп., Зл., Бс.

- розán* ‘гібіскус китайський (*Hibiscus rosa-sinensis*)’ Гд., Др., Івн., Мл., Пд., Рм., Тп., Тс., Улн.
- ро́зова л’іл’і́а* ‘крін мурі (*Crinum moorei*)’ Бл., Гд., Др., Івн., Івч., Кв., Мл., Пд., Рм., Тп., Тс., Улн.
- розр’ів-трава́* ‘бальзамін султаноподібний (*Impatiens sultani*)’ Бм.
- рослі́на-наву́к* ‘хлорофітум чубатий (*Chlorophytum comosum*)’ Бл., Гд., Пд., Рм.
- росли́на-фла́м’інго* ‘монстера делікатесна (*Monstera deliciosa*)’ Бм.
- рум’ані́ло* ‘очиток (*Sedum*)’ Гд.
- сабу́р* ‘алоє деревоподібне (*Aloe arborescens*)’ Бм.
- свин’а́чий хл’і́б* ‘цикламен перський (*Cyclamen persicum*)’ Гд.
- семи́цв’ет’і́к* ‘бальзамін султаноподібний (*Impatiens sultani*)’ Вл.
- серéшки* ‘фуксія (*Fuchsia hybrid Woss*)’ Мр.
- с’іме́йне шча́с’т’а* ‘хлорофітум чубатий (*Chlorophytum comosum*)’ Бм.
- сл’о́зи вдові́* ‘спатіфіллум (*Spathiphyllum*)’ Бм.
- слон’а́ча нога́* ‘ноліна відігнута (*Nolina kecurvata*)’ Гд., Рм.
- слон’а́че ву́хо* ‘бегонія королівська (*Begonia rex*)’ Гд.
- спáржа* ‘аспарагус перистий (*Asparagus plumosus*)’ Бл., Гд., Івн., Івч., Пд., Рм., Тп., Тс., Кч., Кж., Нв.; ‘монстера делікатесна (*Monstera deliciosa*)’ Бм.
- стол’етн’і́к* ‘алоє (*Aloe*)’ БВ.
- стол’і́тник* ‘алоє деревоподібне (*Aloe arborescens*)’ Бл., Гд., Др., Івн., Івч., Кв., Мл., Пд., Рм., Тп., Тс., Улн., Лц., Бм., Кл.; ‘агава (*Agave*)’ Бл., Гд., Івн., Рм., Тс.
- стор’і́чник* ‘алоє деревоподібне (*Aloe arborescens*)’ Бл., Др., Івн., Івч., Кв., Мл., Пд., Рм., Тп., Тс., Улн.
- стр’ілові́дник* ‘ехмея (*Aechmea*)’ Кч.
- танц’у́йуч’і к’в’і́ти* ‘фуксія (*Fuchsia hybrid Woss*)’ Бм.
- те́шчин’і́азі́к* ‘сансев’ера трисмугаста (*Sansevieria trifasciata*)’ Бл., Гд., Др., Івн., Івч., Кв., Мл., Пд., Рм., Тп., Тс., Улн., Бр., Кч., Кж., Рж., Пг., Гш., Зл., Мр., Бс.
- товст’а́нка* ‘товстянка (*Crassulaceae*)’ Бл., Гд., Др., Івн., Івч., Кв., Мл., Пд., Рм., Тп., Тс., Улн.
- т’о́шчин’і́азі́к* ‘сансев’ера трисмугаста (*Sansevieria trifasciata*)’ Кж., Гл., Кп.
- трав’і́чка* ‘традесканція білоквіткова (*Tradescantia albiflora*)’ Кр.
- традискáнц’і́а* ‘традесканція білоквіткова (*Tradescantia albiflora*)’ Кч.
- тро́йáнда* ‘троянда (*Rosa L*)’ Бл., Гд., Др., Івн., Івч., Кв., Мл., Пд., Рм., Тп., Тс., Улн.
- фанáрики* ‘фізаліс (*Physalis alkekengi L.*)’ БВ.
- фата́ наре^нчéнойі́* ‘хлорофітум чубатий (*Chlorophytum comosum*)’ Бл., Гд., Івн., Івч., Пд., Рм., Тп., Тс., Кп., Зл., Бм.
- ф’іáлка* ‘фіалка (*Viola L.*)’ Бл., Гд., Др., Івн., Івч., Кв., Мл., Пд., Рм., Тп., Тс., Улн.; ‘сенполія (*Saintpaulia*)’ Бс.
- ф’іáлка ал’н’і́йс’ка* ‘цикламен перський (*Cyclamen persicum*)’ Гд., Пд., Рм.
- ф’і́гу́с* ‘фікус (*Ficcus*)’ Рд.
- ф’і́ту́с* ‘фікус (*Ficcus*)’ Лц.
- ф’і́ку́с* ‘фікус (*Ficcus*)’ Бл., Гд., Др., Івн., Івч., Кв., Мл., Пд., Рм., Тп., Тс., Улн., Бр., Гл., Рв.

ф'ін'ік 'пальма фінікова (*Phoenix dactylifera L.*)' Бл., Гд., Др., Івн., Івч., Кв., Мл., Пд., Рм., Тп., Тс., Улн.

ф'ін'ікова пал'ма 'пальма фінікова (*Phoenix dactylifera L.*)' Гд., Др., Івн., Кв., Мл., Пд., Рм., Тп., Тс..

хаворт'їя 'хавортія (*Haworthia*)' Бл., Гд., Др., Івн., Івч., Кв., Мл., Пд., Рм., Тп., Тс., Улн.

хамелеон 'бальзамін султанопоподобний (*Impatiens sultani*)' Вл.

хедэра 'плющ звичайний (*Hedera helix*)' Кп., Зл.

хл'їбне дэрево 'пахіра водяна (*Pachira aquatica*)' Бм.

холодók 'аспарагус перистий (*Asparagus plumosus*)' Бр., Кп., Бс., Зл., Вм.

холодóчок 'аспарагус перистий (*Asparagus plumosus*)' Рд.

цибул'а 'гіппеаструм (*Hippeastrum*)' Вл.

цикламэн 'цикламен перський (*Cyclamen persicum*)' Бл., Гд., Др., Івн., Івч., Кв., Мл., Пд., Рм., Тп., Тс., Улн.

цукэрочок 'фуксія (*Fuchsia hybrid Woss*)' Рд.

червóна кáла 'антуриум (*Anthurium*)' Ск.

чолов'їче шчáс'т'а 'антуриум (*Anthurium*)' Вм.

шпарáгус 'аспарагус перистий (*Asparagus plumosus*)' Бл., Гд., Др., Івн., Івч., Кв., Мл., Пд., Рм., Тп., Тс., Улн., Кт.

шпарéгус 'аспарагус перистий (*Asparagus plumosus*)' Гл.

шчúка 'сансев'ера трисмугаста (*Sansevieria trifasciata*)' Бр, Рд., Бм.

шчур 'сансев'ера трисмугаста (*Sansevieria trifasciata*)' Бм.

шчúчий хв'їст 'сансев'ера трисмугаста (*Sansevieria trifasciata*)' Бл., Гд., Др., Івн., Івч., Кв., Мл., Пд., Рм., Тп., Тс., Улн., Бл.Др., Бл.Івн., Бр, Рд., Рж., Ск., Кп.

Висновки та перспективи подальшого дослідження. У науковий обіг уведено новий лексичний матеріал, який може бути використаний для лексикологічних досліджень, *Лексичного атласу української мови*, *Словника українських говорів*, при підготовці *Нового великого словника української народної номенклатури рослин*, *Атласу поліської народної медицини*, узагальнюючих праць із української діалектології.

Література

1. Августинівич Ф. М. О дикорастущих врачебных растениях Полтавской губернии / Ф. М. Августинівич // Труды комиссии при университете Св. Владимира для описания губерний Киев. учебн. округа. – Киев, 1853. – Т. 2. – С. 1–91.
2. Анненков Н. Ботанический словарь / Николай Анненков. – СПб. : [б. и.], 1878. – XXI + 645 с.
3. Бейлина Д. А. Материалы для полесского ботанического словаря / Д. А. Бейлина // Лексика Полесья. – М. : Наука, 1968. – С. 415–438.
4. Верхратський І. Початки до уложення номенклатури и терминологіи природописної, народної / Іван Верхратський. – Львів : [б. в.], 1864–1872. – Вип. I–V.

5. Волян В. Снідніи и ядовитіи губы в их найважніших видах / Василь Волян. – Відень : [б. в.], 1862. – 188 с.
6. Кобів Ю. Словник українських наукових і народних назв судинних рослин / Юрій Кобів. – К. : Наук. думка, 2004. – 800 с.
7. Мельник М. Українська номенклатура висших ростин / Микола Мельник. – Львів : [б. в.], 1922. – 356 с.
8. Новицкій М. Додаток до галицко-русской номенклатуры ботаничной / М. Новицкій // Львовянин: Приручний и господарській м'сяцеслов на рік звычайный. – 1861. – Львов (без року видання). – С. 94–103.
9. Раслінны свет: Тэматычны слоўнык / навук. рэд. Л. П. Кунцэвіч, А. А. Крывіцкі. – Мінск : Беларуская навука, 2001. – 655 с.
10. Рогович А. С. Опыт словаря народных названий растений Юго-Западной России с некоторыми поверьями и рассказами о них / А. С. Рогович // Зап. юго-зап. отд. Русск. геогр. об-ва за 1873 г. – Киев : [б. и.], 1874. – Т. 1. – С. 109–179.
11. Словарь полезных растений на двадцати европейских языках. – М. : Наука, 1970. – 367 с.
12. Словник ботаничної номенклатури. – Х. : Держ. вид-во України, 1928. – 313 с.
13. Смик Г. К. Корисні та рідкісні рослини України : словник-довідник народних назв) / Г. К. Смик. – К. : УРЕ ім. М. Бажана, 1991. – 412 с.
14. Шухевич В. О. Гуцульщина / В. О. Шухевич. – Репр. вид 1899 р. – Верховина : [б. в.], 1997. – 350 с.
15. Яната О. Спис рослин, зібраних д. Громегою в Черкаській повіті на Київщині / Олександр Яната // Зб. природ.-техн. секції укр. наук. тов-ва в Києві. – К. : [б. в.], 1912. – Вип. 2. – С. 109–154.

References

1. Avgustinovich F. M. O dikorastushchih vrachebnyh rasteniiah Poltavskoi gubernii / F. M. Avgustinovich // Trudy komissii pri universitete Sv. Vladimira dlia opisaniia gubernii Kiev. uchebn. okruga. – Kiev : [b. i.], 1853. – Т. 2. – S.1–91.
2. Annenkov N. Botanicheskii slovar / Nikolai Annenkov. – SPb. : [b. i.], 1878. – XXI + 645 s.
3. Beilina D. A. Materialy dlia polesskogo botanicheskogo slovaria / D. A. Beilina // Leksika Polesia. – М. : Nauka, 1968. – S. 415–438.
4. Verhratskii I. Pochatki do ulozhennia nomenklatury i terminolohii pryrodopysnoi, narodnoi / Ivan Verhratskii. – Lviv : [b. v.], 1864–1872. – Vip. I–V.
5. Volian V. Snidnii i yadovitii guby v ih naivazhnyshix vidax / Vasil Volian. – Viden : [b. v.], 1862. – 188 s.
6. Kobiv Yu. Slovyk ukrainskikh naukovykh i narodnyh nazv sudynnyh roslyn / Yurii Kobiv. – К. : Nauk. dumka, 2004. – 800 s.
7. Melnyk M. Ukrainska nomenkliatura vysshyh rostyn / Mykola Melnyk. – Lviv : [b. v.], 1922. – 356 s.

8. Novitckii M. Dodatok do galitsko-ruskoj nomenklatury botanichnoi / M. Novitskii // Lvovianin: Priruchnyi i gospodarskii mesiatseslov na rik zvychainyi. – 1861. – Lvov (bez roku vydannia). – S. 94–103.
9. Raslinny sviet: Tematychny slovnyk / navuk. red. L. P. Kuntsevich, A. A. Kryvitski. – Minsk : Belarускаia navuka, 2001. – 655 s.
10. Rogovich A. S. Opyt slovaria narodnyh nazvanii rastenii Yugo-Zapadnoi Rossii s nekotorymi poveriami i rasskazami o nih / A. S. Rogovich // Zap. yugo-zap. otd. Russk. geogr. ob-va za 1873 g. – Kiev : [b. i.], 1874. – T. 1. – S. 109–179.
11. Slovar poleznyh rastenii na dvadtsati evropeiskih yazykah. – M. : Nauka, 1970. – 367 s.
12. Slovnyk botanichnoi nomenklatury. – Kh. : Derzh. vyd-vo Ukrainy, 1928. – 313 s.
13. Smyk G. K. Korysni ta ridkisni roslyni Ukraini (Slovnyk-dovidnyk narodnyh nazv) / G. K. Smyk. – K. : URE im. M. Bazhana, 1991. – 412 s.
14. Shuhevych V. O. Hutsulshchina / V. O. Shuhevych. – Repr. vyd 1899 r. – Verkhovyna : [b. v.], 1997. – 350 s.
15. Yanata O. Spys roslyn, zibranyx d. Hromehoiu v Cherkaskim poviti na Kyivshchyni / Oleksandr Yanata // Zb. pryrod.-texn. seksii ukr. nauk. tov-va v Kyievi. – K. : [b. v.], 1912. – Vyp. 2. – S. 109–154.

Омельковец Руслана. Номинации комнатных растений в западнopolесских говорах (материалы для словаря украинской народной номенклатуры растений). В статье на основании самостоятельно собранных по разработанной программе материалов представлен достаточно большой набор номенов, которые представляют комнатные растения в западнopolесских говорах, определена специфика номинации этой лексико-тематической группы. Названия комнатных растений в западнopolесских говорах образуют богатую в репертуарном плане тематическую группу лексики (ТГЛ), степень репрезентации и номенативная вариативность десигнатов которой разные. Лексическая вариативность этой ТГЛ насквозь пронизана синонимическими отношениями, кроме этого наблюдается использование одних и тех же названий для номинации нескольких десигнатов. Большинство наименований комнатных растений – моноксеммы. Аналитические наименования представлены преимущественно по типу атрибутивного словосочетания.

Ключевые слова: лексема, номинация, средства номинации, названия комнатных растений, западнopolесские говоры.

Omelkovets Ruslana. Tools of Nomination in Flower Ornamental Plants Vocabulary in Westernpollisyan Dialects. The article is based on independently developed program and collected sources which present considerable empirical material – set of nomenents representing flower ornamental plants in westernpollisyan dialects, identified specific category of lexical and thematic groups. Names of flower ornamental plants in westernpollisyan dialects form a plentiful vocabulary in terms of thematic group, level of representation and nominative variability of desyhnativs which are different. Lexical variation of group thoroughly imbued by synonymous

relations, besides the same names for nomination of several desyhnativs are used. Most types of flower ornamental plants – monolexems. Analytical names are represented mainly by the type of attributive phrases.

Key words: nomination, lexem, tools of formation of titles, names of flower ornamental plants, westernpollisyan dialect.

УДК 811.161.2'373.2:002.2(09)(477.82)

Лариса Павленко

NOMINA AGENTIS У ЛУЦЬКІЙ ЗАМКОВІЙ КНИЗІ 1560–1561 РР.: СЕМАНТИКА І СТРУКТУРА

Стаття є спробою проаналізувати особливості агентивних назв, уживаних у Луцькій замковій книзі 1560–1561 рр. Зокрема, докладно з'ясовано специфіку лексико-семантичної організації вказаних мовних одиниць, шляхи їхньої номінативної деривації. Розширено інформацію про ономасіологічні характеристики назв виконавців дії як досить розгалуженої з погляду семантики і структури макросистеми номенів. Установлено, що назви виконавців дії за способом їхньої діяльності, характером занять, особливостями професії, посад тощо є одним із найбагатших номінативних розрядів як щодо кількості лексем, так і щодо багатогранності дериваційних типів у межах ономасіологічної категорії особи. З'ясовано, що ядром цих мовних одиниць є віддієслівні похідні, а також відіменні утворення, запозичення й складені найменування. Найпродуктивнішим способом номінативної деривації *nomina agentis* є афіксація (з використанням питомих і запозичених морфем).

Ключові слова: назви діяча, агентивні назви, ономасіологічні характеристики, типи номінативної деривації.

Обґрунтування наукової проблеми та її значення. Вивчення мовної структури українських пам'яток і досі залишається важливим завданням вітчизняного мовознавства. Історико-лінгвістичні студії дають змогу не лише спостерігати за лексико-граматичною структурою національної мови на різних етапах її розвитку, а й робити висновки про різні екстралінгвальні фактори, що супроводжували появу різностильових текстів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Діахронічне студювання писемних джерел української мови має досить поважні традиції. Серед дослідників пам'яток української мови такі відомі вчені, як А. Грищенко, М. Жовтобрюх, В. Німчук, М. Пещак, В. Русанівський,